

KINDLUSTUSE VAHEKOHTU REGLEMENT

I Osa

Üldsätted

1 Kindlustuse vahekohtu õiguslik seisund

- 1.1 Kindlustuse vahekohus (edaspidi Vahekohus) on alaliselt tegutsev kindlustusvaidluste kohtuvälise lahendamise organ, mis lähtub oma tegevuses käesolevast reglemendist, MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liidu (edaspidi EKsL) põhikirjast ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku (edaspidi TsMS) XIV osast.
- 1.2 Vahekohus tegutseb EKsL-i juures. Käesolevas reglemendis nimetatud juhtudel võib Vahekohtu koosseis vaidlusi lahendada poolte poolt määratud asukohas.
- 1.3 Kui isikud on kokku leppinud vahekohtumenetluse Vahekohtus, hõlmab vastav kokkulepe ka käesolevas reglemendis ettenähtud menetlusreegleid.
- 1.4 Reglemendi muutumisel kuulub kohaldamisele menetlustoimingu tegemise ajal kehtiv reglement.
- 1.5 Reglemendis reguleerimata küsimustes määrab vahekohtunik oma korraldustega õiglase, mõistliku aja jooksul ja võimalikult väikeste kuludega läbiviidava menetluse. Vahekohtunik võib kohaldada tsiviilkohtumenetluse seadustiku menetluspõhimõtteid.

2 Vahekohtule allutamise kokkulepe ja vahekohtu pädevus

- 2.1 Vahekohus lahendab kindlustusvaidlusi, mis on poolte kokkuleppega Vahekohtule allutatud.
- 2.2 Pooled võivad anda Vahekohtu lahendada nende vahel tekkinud või tekkida võivast kindlaksmääratud lepingulisest või lepinguvälisest suhtest tuleneva kindlustusvaidluse.
- 2.3 Kindlustusvaidlus käesoleva reglemendi tähenduses on muu hulgas vaidlus, mille esemeks on:
 - 2.3.1 kindlustuslepingust, kindlustusmaaklerlepingust, kindlustusagendilepingust või selle kehtivusest tulenev nõue;
 - 2.3.2 kindlustusandjate omavahelised nõuded, sealhulgas mitmekordsest kindlustustest tulenev nõue (VÕS § 486), kaaskindlustusest tulenev nõue (VÕS § 485), alusetust rikastumisest tulenev nõue (VÕS § 1027 jj), käsundita asjaajamisest tulenevad nõue (VÕS § 1018), kahju hüvitamisest tulenev tagasinõue (VÕS § 492); nõude omandamisest tulenev nõue;
 - 2.3.3 kindlustustegevusega seotud tegevuse edasiandmise lepingust ja selle kehtivusest tulenev nõue;
 - 2.3.4 kindlustusvahendajate ja/või kindlustusandjate omavahelised nõuded;
 - 2.3.5 MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fondi või MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liidu põhikirja ja organite otsuste mittetäitmisest tulenevad nõuded;
 - 2.3.6 MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fondi või MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liidu ja nende liikme vahel sõlmitud lepingust tulenev nõue.
- 2.4 Vaatamata reglemendi punktis 2.1-2.3 sätestatule ei saa Vahekohtule allutada kindlustusvaidlust, mille hagihind ületab kõrvalnõueteta 350 000 eurot. Sellisel juhul allub vaidlus Maakohtule.

3 Kokkuleppe sõlmimine vaidluse allutamiseks Vahekohtule

- 3.1 Kokkuleppe vaidluse andmiseks Vahekohtu menetleda võib sõlmida koos lepinguga ja enne vaidluse tekkimist, samuti ka kokkuleppega lepingulise või lepinguvälise õigussuhte pinnalt juba tekkinud vaidluse lahendamiseks Vahekohtus.
- 3.2 Vahekohtu kokkuleppe võib sõlmida selgesõnaliselt iseseisva kokkuleppena või lepingus selgelt eristatava eraldi tingimusena. Vahekohtu kokkuleppe võib sisalduda ka EKsL-i või MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fondi põhikirjas või liikmete poolt allkirjastatud kokkuleppes, mille esemeks on kokkuleppes märgitud vaidluste allutamine Vahekohtule.
- 3.3 Juhul, kui vahekohtu kokkulepet ei ole sõlmitud, kuid vaidluse osapool pöördub Vahekohtu poole taotlusega, et Vahekohus püüaks välja selgitada teise poole võimaliku huvi vahekohtumenetluse läbiviimise vastu, siis selgitab Vahekohus välja teise poole huvi vaidluse allutamiseks Vahekohtule. Kui teine pool on nõus vaidluse allutamisega Vahekohtule, loetakse vahekohtu kokkuleppe sõlmituks.
- 3.4 Vahekohtu kokkuleppe ese võib olla varaline nõue. Vahekohtu kokkuleppe mittevaralise nõude kohta kehtib üksnes juhul, kui pooled võivad vaidluse eseme suhtes sõlmida kompromissi.
- 3.5 Vahekohus ei saa lahendada vaidlust, mida seaduse kohaselt ei tohi lahendada anda vahekohtutele.
- 3.6 Vahekohtu kokkuleppe peab olema sõlmitud vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui vahekohtu kokkuleppe pool on tarbija, peab kokkuleppe sisalduma tarbija omakäeliselt allkirjutatud või digitaalallkirjaga varustatud dokumendis.
- 3.7 Vorminõude järgimata jätmine ei mõjuta kokkuleppe kehtivust, kui pooled nõustuvad vaidluse lahendamiseks Vahekohtus.

4 Kohaldatav õigus ja keel

- 4.1 Vahekohus lahendab vaidlusi üksnes Eesti õiguse alusel. Poolte taotlusel võib Vahekohus kohaldada välisriigi õigust.
- 4.2 Vahekohus võib lahendada vaidluse õigluse põhimõttel, kui pooled on selles selgesõnaliselt kokku leppinud. Kokkuleppe võib sõlmida kuni vahekohtu otsuse tegemiseni. Vaidlust õigluse järgi lahendades ei või kõrvale kalduda Eesti õiguse imperatiivsetest sätetest (TsMS § 742 lg 3).
- 4.3 Vahekohtumenetlus toimub eesti keeles. Pooled võivad kokku leppida vahekohtumenetluse keelena ka vene või inglise keele.

5 Organid

- 5.1 Vahekohtu tegevust korraldavad EKsL-i volikogu, EKsL-i juhatus, Vahekohtu nõukoda ja kantslerid. Vaidlusi lahendavad üksnes erapooletud vahekohtunikud.
- 5.2 Volikogu kinnitab Vahekohtu reglemendi ja selle muudatused. Juhatus korraldab Vahekohtu igapäevast tööd ja loob vajalikud eeldused nõukoja ja vahekohtunike igapäevaseks tegevuseks.
- 5.3 Nõukoda kinnitab kohtunike nimekirja, vaatab läbi seoses Vahekohtu reglemendi või TsMS rikkumisega esitatud kaebused ning täidab teisi reglemendis ja EKsL-i põhikirjas sätestatud ülesandeid.
- 5.4 Juhatuse poolt nimetatud Vahekohtu kantslerid täidavad käesolevas reglemendis sätestatud ülesandeid ja osutavad professionaalseid asjaajamis- ja õiguslaseid tugiteenuseid vahekohtunikele.

6 Vahekohtunike nimekiri ja kohtunike nimetamine

- 6.1 Vaidluse lahendab üks vahekohtunik, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti. Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, siis määratakse asja lahendav vahekohtunik kantsleri poolt vahekohtunike nimekirjast rotatsioonipõhimõttel vastavalt avalduste laekumisele. Kui esinevad reglemendi punktis

7 toodud asjaolud, siis määratakse rotatsioonipõhimõttel nimekirjast järgmine vahekohtunik. Juhul, kui Vahekohtule esitatakse ühe hageja poolt mitu samaliigilist hagi või kostja esitab vastuhagi, võib need lahendada üks kohtunik.

- 6.2 Pooled võivad kokku leppida, et vaidluse lahendab kolmest vahekohtunikust koosnev Vahekohus. Sellisel juhul valivad hageja ja kostja vahekohtunike nimekirjast kumbki ühe vahekohtuniku. Nimetatud vahekohtunikud valivad kolmanda vahekohtuniku, kes on vahekohtu eesistuja.
- 6.3 Erandina punktis 6.1 ja 6.2 sätestatust võivad pooled vaidluse suure mahu või erilise keerukuse tõttu kokku leppida, et nende vahelist vaidlusküsimust lahendab vahekohtunikke nimekirja mittekuuluv vahekohtunik või nimekirja mittekuuluvad vahekohtunikud, kui on täidetud TsMS § 723 ja reglemendi punktis 6.4 sätestatud eeldused. Sellisel juhul kooskõlastatakse vahekohtu kokkulepe, vahekohtunike nimetamise kord ja vahekohtumenetluse läbiviimise tingimused kantsleriga.
- 6.4 Vahekohtunike nimekirja kantakse selleks kirjaliku nõusoleku andnud isik, kes on omandanud õiguse õppesuunal vähemalt riiklikult tunnustatud magistrikraadi, sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 22 tähenduses või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni, on kõrgete kõlbeliste omadustega ja vahekohtuniku tööks vajalike võimete ja isikuomadustega.
- 6.5 Vahekohtunike nimekirja avaldab Vahekohus veebilehel. Vahekohtunikuna saavad vahekohtus tegutseda üksnes Vahekohtu nõukoja poolt vastavasse nimekirja kantud inimesed. Kõik Vahekohtu nimekirja kantavad kohtunikud peavad enne nimekirja kandmist andma kirjaliku nõusoleku Vahekohtu kohtunikuna tegutsemiseks.
- 6.6 Vahekohtunik võib tegutseda ka osalise koormusega. Osalise koormusega tegutsev Vahekohtunik peab tegema sellekohase digitaalselt allkirjastatud avalduse Vahekohtule. Osalise koormusega tegutsev kohtunik jääb pärast hagiastja saamist koormuse osakaalule vastavad korrad järgnevast asjade jaotusest kõrvale. Vahekohtuniku osalise koormusega tegutsemise kohta kantakse andmed Vahekohtu veebilehele.
- 6.7 Vahekohtuniku volitused võib peatada vahekohtuniku avalduse alusel. Volituste peatamisel või vahekohtunikuna tegutsemise lõpetamisel jagatakse vahekohtuniku menetluses olevad asjad rotatsioonipõhimõttel teiste vahekohtunike vahel.
- 6.8 Mõjuval põhjusel võib Vahekohtu nõukoda vahekohtuniku nimekirjast eemaldada.

7 Vahekohtuniku taandamine

- 7.1 Kui vahekohtunik ei saa asja objektiivselt lahendada või tema poolt asja lahendamine võib näida erapoolik ja sõltuv, võib vahekohtunik end taandada.
- 7.2 Vahekohtunik ei või menetlust läbi viia:
 - 7.2.1 asjas, milles ta on ise menetlusosaline, menetlusosalise töötaja või juhtimisorgani liige või isik, kelle vastu võib esitada menetlusest tulenevalt nõude;
 - 7.2.2 asjas, mille ühe poole juures on vahekohtunik vähem kui kolm aastat tagasi töötanud (sh tegutsenud juhtorgani liikmena);
 - 7.2.3 oma abikaasa või elukaaslase asjas, samuti abikaasa või elukaaslase õe, venna või otseliinis sugulase asjas, isegi kui abielu või püsiv kooselu on lõppenud;
 - 7.2.4 isiku, kes on tema otseliinis sugulane või muu lähedane;
 - 7.2.5 asjas, milles ta on või on olnud menetlusosalise esindaja või nõustaja või milles ta osales või milles tal oli õigus osaleda menetlusosalise seadusliku esindajana;
 - 7.2.6 asjas, milles ta on üle kuulatud tunnistajana või arvamuse andnud eksperdina;

- 7.2.7 asjas, milles ta on osalenud lepituseelses või kohtueelses menetluses (s.h lepitusmenetluses), eelnevas kohtuastmes või vahekohtumenetluses lahendi tegemisel;
- 7.2.8 kui esineb muu asjaolu, mis annab alust kahelda vahekohtuniku erapooletuses.
- 7.3 Vahekohtuniku suhtes võib esitada taandamisavalduse, kui on olemas asjaolu, mis tekitab põhjendatud kahtluse tema erapooletuses või sõltumatuses. Vahekohtuniku taandamise avaldus esitatakse Vahekohtule ja avalduse lahendab kohtunike nimekirja alusel avalduse saav vahekohtunik. Vahekohtunik avalikustab viivitamata kõik asjaolud, mis võivad tekitada kahtlust tema erapoolikuses või sõltuvuses või olla muul põhjusel tema taandamise aluseks. Vahekohtunik on kohustatud hagiastja saamisest kuni vahekohtumenetluse lõppemiseni pooltele viivitamata avalikustama nimetatud asjaolud, kui ta ei ole seda varem teinud.
- 7.4 Vahekohtuniku taandumisel või taandamisel antakse asi üle kohtunikule, kes nimekirja kohaselt pidanuks saada uue laekuva vaidluse.

II Osa

Vahekohtu menetluse algatamine

8 Menetluse algatamise eeldused

- 8.1 Vaidluse lahendamiseks vahekohtus peavad olema täidetud eeldused, mis on sätestatud reglemendi punktis 2 ja 3.
- 8.2 Vahekohtu kokkuleppe tühisus või tühistamine ei muuda tühiseks vahekohtu otsust. Vahekohtu kokkuleppe kehtivuse küsimuse võib lahendada vahekohtu nõukoda menetluse algatamisel või vahekohtu koosseis menetluse kestel.
- 8.3 Esialgse otsuse vaidluse allumise kohta Vahekohtule teeb vahekohtu kantsler.

9 Menetlusosalised

- 9.1 Menetlusosalised on hageja ja kostja. Hageja on isik, kes esitab hagi ja kostja on isik, kelle vastu hagi on esitatud.
- 9.2 Vahekohus võib ühe poole taotlusel ja teise poole nõusolekul kaasata isiku menetlusse kolmanda isikuna, kui kolmas isik nõustub teda puudutavate õigussuhete allumisega Vahekohtu jurisdiktsioonile.

10 Hagi esitamine

- 10.1 Vahekohus lahendab vaidlusi hagiavalduse alusel.
- 10.2 Hagiavaldus esitatakse Vahekohtule elektrooniliselt. Hagiavalduse esitamise ajaks loetakse hagiavalduse EKsL-i jõudmise päeva.

11 Hagiavaldus

- 11.1 Hagiavalduses märgitakse:
- 11.1.1 poolte nimed, registrikoodid või isikukoodid (nende puudumisel sünniaeg), e-posti aadressid;
- 11.1.2 Vahekohtu menetluse keel juhul, kui pooled soovivad vahekohtu menetluse läbiviimist inglise või vene keeles;
- 11.1.3 kirjeldama poolte vahel olnud ja nõudega seonduvaid elulisi asjaolusid, millest lähtub hageja nõue, samuti lisama kõik tõendid, mis kinnitavad hageja nõuet.
- 11.1.4 asjaolud, millel nõue põhineb ja neid asjaolusid kinnitavad tõendid, mida hageja esitab või kavatses esitada;
- 11.1.5 kas hageja soovib hagi arutamist suulisel istungil;
- 11.1.6 vahekohtuniku nimi, kui asja lahendab kolmest kohtunikust koosnev vahekohus.

11.2 Hageja ei pea nõuet õiguslikult põhjendama ega viitama nõuet põhjendades õigusnormidele. Kostja ei pea vastuväiteid õiguslikult põhjendama ega viitama vastuväiteid esitades õigusnormidele.

11.3 Hagiavaldusele lisatakse:

11.3.1 tõendid selle kohta, et vaidluse lahendamine on Vahekohtu pädevuses;

11.3.2 esindusõigust tõendav dokument, kui menetlusdokumendi allkirjastab menetlusosalise lepinguline esindaja, Kui menetlusdokumendi allkirjastab esindajana advokaat, ei pea volikirja esitama, kuid Vahekohtul on õigus selle esitamist nõuda.

11.3.3 nõuet põhjendavad tõendid;

11.3.4 tõend registreerimistasu maksmise kohta.

12 Toimingud pärast hagiavalduse saamist

12.1 Kantsler teeb otsuse hagi menetlusse võtmise, menetluse keele ja suulise menetluse puhul asukoha kohta või menetlusse võtmisest keeldumise kohta 10 tööpäeva jooksul arvates hagiavalduse saabumisest EKsL-i.

12.2 Kui vaidlus ei allu Vahekohtule, tagastab kantsler hagiavalduse koos lisatud dokumentidega hagejale.

12.3 Hagi menetlusse võtmist takistava olulise puuduse korral, mida ei ole võimalik kõrvaldada, keeldub kantsler hagi menetlusse võtmisest.

12.4 Menetlusse võtmist takistava puuduse korral, mida on võimalik kõrvaldada, annab kantsler hagejale tähtaja puuduse kõrvaldamiseks. Puuduse tähtjaks kõrvaldamata jätmisel keeldub kantsler hagi menetlusse võtmisest.

12.5 Kantsler teatab pooltele hagi menetlusse võtmisest, menetluse keelest, suulise menetluse puhul asukohast ja vahekohtu koosseisust või menetlusse võtmata jätmisest 5 tööpäeva jooksul arvates vastava otsuse tegemisest.

12.6 Hagi menetluse võtmisel saadab kantsler hagiavalduse ühe eksemplari koos lisatud dokumentidega kostjale ning palub kostjal esitada vastus hagiavaldusele tema poolt määratud tähtjaks.

12.7 Kantsleri käesolevas punktis tehtud otsuste peale võib kaevata reglemendi punktis 35 sätestatud korras.

13 Hagiavalduse ja menetlusdokumentide kättetoimetamine

13.1 Hagi ja menetlusdokumendid toimetatakse kätte üldjuhul elektrooniliselt.

13.2 Kui menetlusosalist esindab vahekohtu menetluses esindaja, toimetatakse menetluses olevas asjas dokumendid kätte ja saadetakse muud teated üksnes esindajale. Mitme esindaja puhul piisab kättetoimetamisest ühele neist.

13.3 Dokument loetakse elektrooniliselt kättetoimetatuks, kui saaja saadab kohtule dokumendi kättesaamise kohta elektrooniliselt kinnituse.

13.4 Kui dokumenti ei saa menetlusosalisele edastada või kättetoimetatuks lugeda elektrooniliselt, toimetatakse dokument menetlusosalisele kätte kirjaga Vahekohtule teadaoleval aadressil. Kui menetlusosalise või teadet vastu võtma õigustatud isiku aadress ei ole Vahekohtule teada, loetakse teade kättetoimetatuks päevast, mil pool või teadet vastu võtma õigustatud isik oleks selle kätte saanud tavalise kättetoimetamise korral tähitud kirjaga või muul saabumist tõendaval viisil tema viimati teadaoleval aadressil.

14 Kostja vastus

14.1 Kostja esitab kantsleri poolt määratud tähtjaks vastuse hagiavaldusele. Vastus peab sisaldama:

- 14.1.1 kostja seisukohta vaidluse sisu kohta (vastuargumendid ja neid põhistavad tõendid);
 - 14.1.2 kas kostja on nõus hageja poolt valitud vahekohtu menetluse läbiviimise keele ja suulise menetluse puhul kohaga;
 - 14.1.3 kas kostja soovib hagi arutamist suulisel istungil;
 - 14.1.4 kui kostja peab valima ühe vahekohtunikest, siis selle vahekohtuniku nime;
 - 14.1.5 kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vahekohtu kokkuleppe puudumise korral kostja seisukohta vaidluse Vahekohtule allumise kohta.
- 14.2 Vastuse saamisel saadab kantsler vastuse ära kirja koos sellele lisatud dokumentidega hagejale.
- 14.3 Vastuse esitamata jätmise või poolte lahkarvamused vahekohtu menetluse läbiviimise keele, koha või vormi suhtes ei takista vaidluse lahendamist Vahekohtus. Erimeelsuste korral lahendab need vahekohtunik või valitud vahekohtu koosseis menetluse alguses.
- 14.4 Vastuväide Vahekohtu pädevuse suhtes tuleb esitada hiljemalt vastuses hagile. Vastuväide Vahekohtu pädevuse piiride ületamise kohta tuleb esitada hiljemalt vahekohtumenetluse alustamisel, mille kohta pädevuse ületamist väidetakse. Vahekohus võib lubada vastuväite esitada hiljem, kui pool on jätnud selle õigel ajal mõjuval põhjusel esitamata. Kui Vahekohus peab ennast asjas pädevaks, teeb ta esitatud vastuväite kohta eraldi otsuse.

15 Vastuhagi esitamine

- 15.1 Kostjal on õigus esitada vastuhagi vastavalt hagi esitamise nõuetele kuni asja sisulise arutamise lõpuni või kirjalikus menetluses taotluste esitamise tähtaja möödumiseni.
- 15.2 Kantsler võtab vastu otsuse vastuhagi menetlusse võtmise kohta või menetlusse võtmisest keeldumise kohta sarnaselt hagi menetlusse võtmise kohta sätestatule. Kantsler võib keelduda vastuhagi menetlusse võtmisest muuhulgas juhul kui põhi- ja vastuhagi üheaegne läbivaatamine pikendab oluliselt vaidluse lahendamise aega.
- 15.3 Vastuhagi esitamisel tasutakse vahekohtutasu reglemendis ettenähtud korras.

16 Toimingu tegemata jätmise tagajärjed

- 16.1 Kui kostja jätab hagile ettenähtud ajaks vastamata, jätkab vahekohtunik menetlust. Kostja vastuse puudumist ei loeta hagi õigeks võtuks ja Vahekohus lahendab vaidluse sisuliselt otsusega.
- 16.2 Kui pool jätab menetlusdokumendi või dokumentaalse tõendi määratud tähtpäevaks esitamata, võib Vahekohus menetlust jätkata ja teha otsuse vastavalt senituvastatule.
- 16.3 Kui toimingu tegemata jätmise oli Vahekohtuniku arvates piisavalt põhjendatud, jäetakse toimingu tegematajätmise tähelepanuta. Muus osas võivad pooled kokku leppida toimingu tegematajätmise teistsugustes tagajärgedes.

17 Tõendid

- 17.1 Tõendiks vahekohtu asjas on igasugune menetlusosaliste poolt tõendite esitamiseks lubatud tähtaja jooksul esitatud teave, mille alusel Vahekohus teeb kindlaks poolte nõudeid ja vastuväiteid põhjendavad asjaolud või nende puudumise, samuti muud asja õigeks lahendamiseks tähtsad asjaolud. Tõendiks võib olla tunnistaja ütlus, menetlusosalise antud kirjalik seletus, dokumentaalne tõend, asitõend, vaatlus ning eksperdiarvamus või muu tõendusvahend.
- 17.2 Vahekohtul on õigus otsustada tõendite esitamise lubatavuse üle, tõendeid uurida ja tõendamise tulemust vabalt hinnata.
- 17.3 Kui asjas ilmneb vajadus tunnistaja ülekuulamiseks, esitavad pooled Vahekohtu määratud tähtaja jooksul Vahekohtu kaudu kirjalikud küsimused. Küsimused, mille kohta tunnistajalt vastust soovitakse, määrab Vahekohtunik. Tunnistaja taotluse esitanud pool peab tagama tunnistaja ilmumise küsimustele vastuse andmiseks vahekohtu kantsleri juurde. Tunnistaja vastused

küsimustele salvestatakse ja kantsler allkirjastab salvestise digitaalselt. Kui vahekohtunik peab seda vajalikuks, koosatakse salvestatud ütluste põhjal täiendavalt ka protokoll.

- 17.4 Tunnistaja kirjalikult küsitlemise, vaatluse ja ekspertiisitaotluse rahuldamisel tasub menetlustoimingut taotlenud pool menetlustoimingu tegemise eelselt vahekohtu lõivu. Lõivu tasumata jätmisel tõendit ei uurita ja vahekohtunik võib menetlust jätkata.
- 17.5 Muude tõendite osas kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku põhimõtteid, kuid vahekohtunikul on õigus määrata korraldusega asja õiget, mõistliku aja jooksul ja võimalikult väikeste kuludega läbivaatamist tagav menetlus.
- 17.6 Juhul, kui poole käes peab seadusest või lepingust tulenevalt olema dokumentaalne tõend ja pool seda Vahekohtuniku korraldusel ei esita, loetakse tõendatuks tõendi väljanõudmist taotlenud poole esitatud asjaolud.

III osa

Vahekohtu menetlus

18 Vaidluse lahendamise üleandmine vahekohtu koosseisule

- 18.1 Pärast kostjalt vastuse saamist või vastuse esitamise tähtaja möödumist, vahekohtu koosseisu kinnitamist annab kantsler hagiavalduse koos lisadokumentidega viivitamata üle vahekohtunikule või vahekohtu koosseisule.
- 18.2 Vahekohus vaatab asja läbi kirjalikus menetluses, välja arvatud juhul, kui vähemalt üks pool soovib suulise menetluse läbiviimist. Vahekohtul on õigus teha otsus kirjalikus menetluses, kui Vahekohus leiab, et vaidlus ei allu Vahekohtule.
- 18.3 Asja arutamisel võib Vahekohus lähtuda tsiviilkohtumenetluse menetluse põhimõtetest, kuid vahekohtunikul on õigus määrata korraldusega asja õiget, mõistliku aja jooksul ja võimalikult väikeste kuludega läbivaatamist tagav menetlus.

19 Vaidluse lahendamise tähtaeg

- 19.1 Vahekohus lahendab vaidluse võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui kolme kuu jooksul arvates hagiavalduse koos lisadega vahekohtu koosseisule üleandmisest. Mõjuvatel põhjustel võib vahekohtu nõukoda vahekohtu koosseisu taotlusel tähtaega pikendada.
- 19.2 Kui asjas on esitatud vastuhagi, siis algab vaidluse lahendamise tähtaeg uuesti vastuhagi ja sellele lisatud dokumentide vahekohtu koosseisule üleandmisest.

20 Vahekohtu poolt kohtu abi taotlemine

- 20.1 Kui Vahekohus ei ole pädev tõendamise- või muud kohtutoimingut tegema, võib Vahekohus teha otsuse abi taotlemiseks kohtult või korralduse, millega lubab poolel taotleda abi kohtult.
- 20.2 Vahekohus võib menetluse kuni kohtutoimingu tegemiseni peatada.

21 Menetluse peatamine

- 21.1 Vahekohus võib korraldusega peatada menetluse:
 - 21.1.1 kuni vahekohtu kantsleri või nõukoja poolt vahekohtuniku taandamisavalduse lahendamiseni;
 - 21.1.2 kuni kohtutoimingu tegemiseni abi taotlemisel kohtult;
 - 21.1.3 muul mõjuval põhjusel.

22 Hagi läbivaatamata jätmine

- 22.1 Vahekohus jätab hagi läbi vaatamata:
 - 22.1.1 kui on alustatud kohtumenetlust samal alusel sama vaidluseseme suhtes;
 - 22.1.2 vahekohtul puuduvad andmed, mis võimaldaksid kostjale menetlusedokumendid kätte toimetada;

22.1.3 vaidluse mitteallumisel Vahekohtule;

22.1.4 muul seaduses või reglemendis ettenähtud alusel.

22.2 Hagiavalduse läbi vaatamata jätmise korral loetakse, et hagi ei ole vahekohtu menetluses olnud ja hageja võib pöörduda hagiga sama kostja vastu samal alusel vaidluses sama hageseme üle uuesti vahekohtusse.

23 Menetluse lõpetamine

23.1 Vahekohus lõpetab menetluse kui hageja loobub hagist. Menetluse lõpetamisel hagist loobumise korral ei saa hageja uuesti pöörduda vahekohtusse hagiga sama kostja vastu samal alusel sama hageseme üle.

23.2 Vahekohus lõpetab menetluse, kui:

23.2.1 hageja võtab hagi tagasi, välja arvatud juhul, kui kostja sellele vastu vaidleb ja Vahekohus tunnustab kostja õiguslikku huvi vaidluse lõpliku lahendamise vastu;

23.2.2 pooled lepivad kokku menetluse lõpetamises;

23.2.3 pooled ei osale menetluses;

23.2.4 vahekohus on seisukohal, et menetlust on võimatu jätkata vahekohtu kokkuleppe lõppemise tõttu või muul põhjusel.

23.3 Menetluse lõpetamisel reglemendi punktis 23.2.1 või 23.2.3 nimetatud alustel loetakse, et hagi ei ole vahekohtu menetluses olnud ja hageja võib pöörduda hagiga sama kostja vastu samal alusel vaidluses sama hageseme üle vahekohtusse.

IV osa

Vahekohtu otsus

24 Vahekohtu otsus

24.1 Vahekohus teeb otsuse motiveeritud otsuse või resolutsioonotsusena.

24.2 Vahekohus lahendab lihtsad vaidlused üksnes resolutsioonotsusega ilma kirjeldava ja põhjendava osata. Keerulised vaidlused lahendab Vahekohus sissejuhatusest, resolutsioonist, kirjeldavast ja põhjendavast osast koosneva motiveeritud otsusega.

24.3 Pärast poolte seisukohtade saamist teatab vahekohus, kas asi lahendatakse resolutsioonotsusega või motiveeritud otsusega. Poolel, kes soovib vaatamata vahekohtuniku seisukohale motiveeritud otsust, on võimalik esitada vastav taotlus.

24.4 Otsuse sissejuhatuses märgitakse: otsuse teinud kohtu nimetus; otsuse teinud vahekohtuniku nimi; otsuse tegemise aeg ja koht; asja number; hagi ese; tsiviilasja hind; menetlusosaliste nimed ja isiku- või registrikoodid; menetlusosaliste aadressid, kui see on ilmselt vajalik otsuse täitmiseks või tunnustamiseks; menetlusosaliste esindajate nimed, esindajate asendumise korral viimaste esindajate nimed; füüsilise isiku isikukoodi puudumisel märgitakse otsuses tema sünniaeg. Juriidilise isiku registrikoodi puudumisel märgitakse otsuses vajaduse korral viide juriidilise isiku õiguslikule alusele.

24.5 Otsuse resolutsiooniga lahendab Vahekohus selgelt ja ühemõtteliselt poolte nõuded ja veel lahendamata taotlused, samuti rakendatud hagi tagamise abinõudega seotud küsimused. Resolutsioon peab olema selgelt arusaadav ja täidetav ka muu otsuse tekstita.

24.6 Motiveeritud otsuse kirjeldavas osas märgitakse loogilises järjekorras lühidalt ja olulist sisu esile tuues esitatud nõuded ja nende kohta esitatud väited, vastuväited ja esitatud tõendid.

24.7 Motiveeritud otsuse põhjendavas osas märgitakse kohtu tuvastatud asjaolud ja nendest tehtud järeldused, tõendid, millele on rajatud kohtu järeldused, samuti seadused, mida kohus kohaldas. Vahekohus peab otsuses põhjendama, miks ta ei nõustu hageja või kostja faktiliste väidetega.

Kohus peab otsuses kõiki tõendeid analüüsima. Kui kohus mõnda tõendit ei arvesta, peab ta seda otsuses põhjendama. Alternatiivse nõude rahuldamisel ei pea teise alternatiivse nõude rahuldamata jätmist põhjendama.

24.8 Kompromissi kinnitab vahekohtunik või vahekohus otsusega (TsMS § 744).

25 Otsuse täitmine

25.1 Vahekohtu otsus on täidetav ilma maakohtute poolt tunnustamata.

25.2 Vahekohtu otsus jõustub selle tegemise päeval. Vahekohtu otsusel on poolte suhtes samasugune toime nagu jõustunud kohtuotsusel. Otsus allkirjastatakse vahekohtuniku poolt digitaalallkirjaga ja menetlusosalise soovil tavapäraselt allkirjastatuna.

25.3 Vahekohtu otsus täidetakse viivitamatult pärast jõustumist. Juhul kui vahekohus on määranud teistsuguse täitmise tähtaja, tuleb see täita vahekohtu poolt määratud tähtaja jooksul.

25.4 Tähtajaks täitmata jäänud vahekohtu otsus täidetakse vastavalt seadusele ja rahvusvahelistele kokkulepetele.

25.5 Vahekohtu otsust tunnustatakse ja täidetakse kohtu poolt tunnustamata ja täidetavaks tunnustamata.

26 Otsuse tühistamine

Vahekohtu otsus on lõplik ja edasikaebamisele ei kuulu. Vahekohtu otsuse tühistamine toimub seaduses sätestatud korras.

V osa

Menetluskulud ja nende jaotus

27 Vahekohtu menetluskulud

27.1 Vahekohtu menetluskulud on menetlusosaliste vahekohtukulud ja kohtuvälised kulud.

28 Vahekohtukulud

28.1 Vahekohtukulud on registreerimistasu ja asja läbivaatamise kulud. Vahekohtukulude suuruse kehtestab EKsL-i volikogu käesoleva reglemendi lisana ning need tasutakse EKsL-i arveldusarvele.

29 Asja registreerimistasu

29.1 Hagi esitamisel tasub hageja EKsL-i arveldusarvele registreerimistasu, mis on kindlaks määratud Reglemendi lisas. Registreerimise tasu ei maksta, kui vahekohtu kokkulepe sõlmiti lepitusmenetluses, mille viis läbi EKsL või MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fondi kaudu tegutsev kindlustuslepitaja.

29.2 Kui registreerimistasu ei ole tasutud või on tasutud ettenähtust vähem, teavitab kantsler sellest hagejat ning annab täiendava tähtaja puuduse kõrvaldamiseks. Puuduse tähtajaks kõrvaldamata jätmisel jäetakse hagi läbi vaatamata.

29.3 Juhul, kui hagi ei võeta menetlusse või lõpetab menetluse enne vahekohtu koosseisu kinnitamist, registreerimistasu ei tagastata.

30 Asja läbivaatamise kulud

30.1 Asja läbivaatamise kulud koosnevad vahekohtuniku tasust ja vahekohtu halduskulust..

30.2 Vahekohtu kuludena käsitletakse kulupõhiselt ka TsMS § 143 p 1-4 kulusid.

31 Kohtuvälised kulud

31.1 Kohtuvälised kulud on TsMS § 144 nimetatud kulud.

31.2 Pooled võivad kokku leppida (n vahekohtu kokkuleppes), et kohtuvälised kulud jäävad nende enda kanda ja sellisel juhul vahekohus neid välja ei mõista.

32 Vahekohtu menetluskulude väljamõistmine ja jaotus

32.1 Vahekohtu menetluskulud kuuluvad väljamaksmisele otsuse tegemise järgselt.

32.2 Vahekohtukulud mõistetakse vahekohtu otsusega MTÜ Kindlustusseltside Liit kasuks välja poolelt, kelle kahjuks otsus tehti või vastavalt hagi rahuldamise proportsioonidele pooltelt.

32.3 Kohtuvälised kulud kannab vaidluse kaotanud pool või vastavalt hagi rahuldamise proportsioonidele kumbki pool, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti. Poole nõue menetlusega seotud kulude väljamõistmiseks tuleb esitada vahekohtu poolt määratud ajaks. Nõude tähtaegselt esitamata jätmisel vahekohus menetluskulude jaotust ei otsusta. Vahekohtunik mõistab kulud välja põhjendatud ja vajalikus ulatuses.

33 Menetluskulude jaotus asja menetluse võtmisest keeldumise, hagi läbi vaatamata jätmise ja asja menetluse lõpetamise puhul

33.1 Hageja kannab vahekohtukulud, kui vahekohus keeldub avaldust menetluse võtmast ja tagastab selle või kui hageja loobub hagist.

33.2 Hageja kannab vahekohtukulud, kui hagi jäetakse läbi vaatamata või kui menetlus lõpetatakse.

33.3 Kompromissi sõlmimise korral kannavad pooled vahekohtukulud võrdsetes osades ja menetluskulud ise, kui nad ei ole kokku leppinud teisiti.

VI osa

Lõppsätted

34 Vahekohtu menetluse toimiku hoidmine

Pärast otsuse vormistamist antakse Vahekohtu menetluse toimik koos otsusega hoiule EKsL-le.

35 Reglemendi nõuete rikkumine

35.1 Pool, kelle arvates on Vahekohtu menetluses reglemendi ja/või seaduse nõudeid rikutud, peab oma arvamuse ja sellest tuleneva taotluse esitama viivitamatult vaidlust lahendavale vahekohtunikule või Vahekohtule ja nõukojale, vaidlust lahendava vahekohtuniku või Vahekohtu koosseisu puudumise puhul ainult nõukojale. Kui selline arvamus ja taotlus esitatakse pärast otsuse tegemist, siis vahekohtu nõukoda seda läbi ei vaata.

35.2 Vahekohtu nõukojal on õigus nõuda vaidlust lahendavalt vahekohtunikult või Vahekohtu koosseisult selgitust reglemendi nõuete rikkumise kohta ning teha neile kohustuslik ettekirjutus ahekohtu menetluse läbiviimiseks kooskõlas reglemendiga.

35.3 Reglemendi rikkumise korral ei või pool rikkumisele tugineda, kui ta ei teata Vahekohtule rikkumisest viivitamata pärast seda, kui ta on rikkumisest teada saanud või oleks pidanud teada saama.

LISA 1: VAHEKOHTU HINNAKIRI

HINNAKIRI

Registreerimise tasu	50 euri ¹
Halduskulu	100 euri ²
Asja vaatab läbi 1 vahekohtunik	160 euri + tasult makstavad riiklikud maksud ³
Asja vaatab läbi 3 vahekohtunikust koosnev vahekohus	320 euri + tasult makstavad riiklikud maksud ⁴

¹ EKsL ei ole hetkel käibemaksukohuslane. Kui EKsList saab käibemaksukohuslane, siis lisandub EKsLi kogutavatele summadele käibemaks. Registreerimise tasu ei maksta, kui vahekohtu kokkulepe sõlmiti lepitusmenetluses, mille viis läbi EKsL või MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fondi kaudu tegutsev kindlustuslepitaja

² EKsL ei ole hetkel käibemaksukohuslane. Kui EKsList saab käibemaksukohuslane, siis lisandub EKsLi kogutavatele summadele käibemaks.

³ EKsL peab tasult kinni ja kannab Maksuametile üle üksikisiku tulu- ja töötuskindlustusmaksu ning kohustusliku kogumispensioni makse. EKsL tasub tasult arvestatava sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

⁴ EKsL peab tasult kinni ja kannab Maksuametile üle üksikisiku tulu- ja töötuskindlustusmaksu ning kohustusliku kogumispensioni makse. EKsL tasub tasult arvestatava sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Tasu jaguneb vahekohtunike vahel järgmiselt: eesistuja saab 50 % tasust ja ülejäänud 25%.